

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA DLA KLAS 4-6

ZASADY OGÓLNE

OCENIANIE TO:

- integralna część procesu nauczania
- proces gromadzenia informacji
- wspieranie szkolnej kariery uczniów
- podnoszenie motywacji uczniów do kształcenia się.

PRZEDMIOTEM NAUCZANIA I OCENIANIA SĄ:

- wiadomości
- umiejętności
- komunikowanie się

UMIEJĘTNOŚCI OCENIANE NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKIEGO:

- mówienie (opowiadanie ustne – twórcze i odtwórcze);
- czytanie: głośne, ciche ze zrozumieniem;
- pisanie, redagowanie określonych form wypowiedzi;
- posługiwanie się określonymi zasadami ortograficznymi;
- znajomość lektur;
- znajomość wybranych zagadnień z nauki o języku (gramatyka)
- inne (recytacja, rysunkowe konkretyzacje utworów literackich, wykonanie projektów,

realizacja zadań w grupie).

ZASADY SPRAWDZANIA I OCENIANIA POSTĘPÓW UCZNIĄ:

- **Ocenianie dydaktyczne** – na podstawie wiadomości i umiejętności związanych z programem nauczania.
- **Ocenianie społeczno-wychowawcze** – wynikające ze stałej obserwacji dziecka (dotyczy m.in. wkładu pracy ucznia, jego zdolności, motywacji do uczenia się, stosunku do przedmiotu, aktywności na lekcjach, sytuacji środowiska, z którego pochodzi).
- **Samoocena ucznia** – dotyczy podejmowania przez ucznia odpowiedzialności za proces uczenia się, rozpoznawania słabych i mocnych stron.

Ocena dydaktyczna ma znaczenie podstawowe a ocena społeczno-wychowawcza i samoocena może ją podwyższyć lub obniżyć.

CELE OCENIANIA:

OGÓLNY: przyczynia się do nabycia następujących umiejętności (standardów nauczania): czytanie, pisanie, rozumienie, korzystanie z informacji, wykorzystanie wiedzy w praktyce.

SZCZEGÓŁOWE:

Ocenianie bieżące (wspomagające) ma na celu monitorowanie rozwoju ucznia, a w tym:

- pomoc uczniowi w rozpatrywaniu i rozumieniu swoich słabych i mocnych stron, w ukierunkowaniu go do dalszej pracy, przekazanie rodzicom (opiekunom) informacji o postępach ucznia,
- przekazanie nauczycielowi informacji o efektywności jego nauczania, właściwym doborze materiałów, metod i sposobów nauczania, przygotowanie do egzaminów i sprawdzianów zewnętrznych (przez stosowanie oceniania kryterialnego).

Ocenianie śródroczne i roczne ma:

- przekazać uczniowi informację na temat jego postępów w nauce języka polskiego,
- dostarczyć nauczycielowi odpowiedzialnemu za następny etap nauki informacji na temat poziomu wiedzy i umiejętności ucznia,
- monitorować system szkolny, różnicować i klasyfikować uczniów,
- pomóc nauczycielowi w ewaluacji i modyfikacji procesu nauczania przedmiotu

MOTYWOWANIE ucznia do dalszej pracy i rozwoju własnych zdolności poprzez:

- recenzowanie prac pisemnych uświadamiające osiągnięcia i wskazujące kierunek dalszej pracy,
- ocenianie wypowiedzi ustnej, ze zwróceniem uwagi na formułowanie własnych sądów, logikę wypowiedzi, słownictwo i poprawność językową,
- wprowadzanie nawyków samokształcenia,
- rozbudzanie motywacji do czytania tekstów literackich i publicystycznych,
- stwarzanie sytuacji umożliwiających uczniowi korzystanie z różnych źródeł informacji,
- umożliwianie uczestnictwa w konkursach przedmiotowych i zajęciach pozalekcyjnych.

INFORMACJE O POSTĘPACH UCZNIA gromadzi się:

- w dzienniku lekcyjnym
- w zeszytach przedmiotowych
- w zeszytach dodatkowych do ćwiczeń w pisaniu
- w teczkach uczniów (ucz. kl.6)

O POSTĘPACH W NAUCE UCZEŃ I JEGO RODZICE INFORMOWANI SĄ W FORMIE:

- oceny (stopnia szkolnego),
- oceny opisowej (recenzji prac),
- oceny ustnej (recenzji ustnej),
- pisemnej

ZASADY ZACHOWANIA I POSTĘPOWANIA NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKIEGO

- **Godnie i kulturalnie zachowujemy się na lekcjach, wykazujemy w każdej chwili dobre intencje.**
- **Poszerzamy wiedzę i umiejętności, sumiennie przygotowujemy się do zajęć szkolnych.**
- **Rozwijamy zainteresowania i zdolności, w miarę swych możliwości bierzemy udział w konkursach.**
- **Gromadząc wiadomości, korzystamy z różnych źródeł informacji.**
- **Chętnie prezentujemy swój punkt widzenia i rozważamy poglądy innych.**
- **Zawsze dotrzymujemy terminów i wywiązujemy się z podjętych zobowiązań.**

§2. FORMY SPRAWDZANIA POZIOMU OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. test diagnostyczny –rozumiany jako obiektywna próba polegająca na wykonaniu przez uczniów różnego rodzaju zadań, ćwiczeń itp.,

w celu rozpoznania stanu ich wiedzy i umiejętności dla opracowania dalszej drogi postępowania;

Informacje szczegółowe:

a/ nauczyciel przeprowadza w zależności od potrzeb w ciągu całego cyklu kształcenia;

b/ jest zapowiedziany co najmniej 2 tygodnie wcześniej, z jednoczesnym określeniem przez nauczyciela zakresu i czasu trwania.

c/ wyniki testu diagnostycznego „po klasie III”/”na wejściu w kl. IV”/ stanowią jedynie diagnozę wiedzy i umiejętności ucznia i są podstawą do wystawienia stopnia bieżącego.

d/ wyniki badania diagnostycznego wiedzy i umiejętności uczniów w dowolnym momencie cyklu kształcenia w określonym obszarze są przeliczane na ocenę bieżącą i wpisywane do dziennika.

2. praca klasowa – rozumiana jako zaplanowane przez nauczyciela dłuższe samodzielne pisemne prace kontrolne uczniów przeprowadzane w szkole podczas zajęć edukacyjnych w celu sprawdzenia ich wiedzy i umiejętności (wg harmonogramu);

Informacje szczegółowe:

a) trwają jedną lub dwie godziny lekcyjne;

b) obejmują co najmniej jeden dział programowy;

c) zawierają zadania uwzględniające wszystkie poziomy wymagań;

d) zapowiedziane są z tygodniowym wyprzedzeniem wraz z informacją o zakresie, celu, formie i kryteriach oceny;

- e) są poprzedzone lekcją powtórzeniową;
- f) zamiar przeprowadzenia pracy klasowej nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym;
- g) nauczyciel poprawia pracę klasową w ciągu dwóch tygodni i powiadamia ucznia o wystawionej ocenie wpisem do dzienniczka ucznia;
- h) wyniki prac klasowych są przeliczane na ocenę bieżącą i wpisywane do dziennika lekcyjnego;
- i) uczeń ma prawo do poprawy, która jest dobrowolna i odbywa się po lekcjach w ciągu 2 tygodni od rozdania prac.

Poprawa może nastąpić tylko raz.

- j) w przypadku opuszczenia pracy klasowej z krótkotrwałych / do 1 tygodnia/ przyczyn losowych

uczeń ma obowiązek napisać ją w ciągu jednego tygodnia od dnia powrotu do szkoły.

Wyjątek stanowi długotrwała choroba / powyżej 2 tygodni/: wtedy o terminie poprawy decyduje

nauczyciel przedmiotu w porozumieniu z uczniem;

- k) w przypadku otrzymania oceny niedostatecznej przez ucznia piszącego pracę klasową po dłuższej

nieobecności ma on prawo do poprawy tylko raz.

- l) w przypadku powtarzającej się dwa razy jednodniowej nieobecności w dniu pracy klasowej

nauczyciel ma prawo sprawdzić wiedzę i umiejętności ucznia następnego dnia; dotyczy to

również zwolnień z lekcji, na której ma się odbyć praca klasowa (sprawdzian, test);

- m) ocenę otrzymaną z poprawy pracy klasowej wpisuje się do dziennika obok stopnia z pracy klasowej;

- n) korzystanie na sprawdzianie z niedozwolonych źródeł lub odpisywanie oznacza ocenę niedostateczną.

3. testy – rozumiane jako samodzielne pisemne prace kontrolne uczniów przeprowadzone podczas

zajęć edukacyjnych i obejmujące określony materiał tematyczny;

4. kartkówka, sprawdzian pisemny, dyktando – rozumiane jako krótkie prace pisemne

sprawdzające wiadomości i umiejętności uczniów i obejmujące jeden zakres tematyczny;

Informacje szczegółowe:

- a) nie są zapowiadane;
- b) trwają nie dłużej niż 20 minut;
- c) o pisaniu kartkówki przez ucznia w przypadku jego losowej nieobecności lub choroby decyduje nauczyciel;
- d) dyktanda przeprowadza się po wprowadzeniu i utrwaleniu określonych zasad ortograficznych i interpunkcyjnych.

5. odpowiedź ustna – rozumiana jako krótsza lub dłuższa ustna reakcja ucznia na pytanie skierowane do niego przez nauczyciela;

Informacje szczegółowe:

- a) oceniając na stopień odpowiedzi ustną nauczyciel bierze pod uwagę:

- zawartość rzeczową,

- argumentację (wyrażanie sądów, uzasadnienie),

- stosowanie języka przedmiotu,

- sposób prezentacji,

- umiejętność formułowania myśli,

b) ocena z odpowiedzi ustnej może być wyższa niż ocena przyporządkowana poziomowi wymagań,

c) krótkie odpowiedzi uczniów, merytoryczna aktywność na lekcji, oceniana jest plusem;

6. indywidualna praca pisemna na lekcji – rozumiana jako samodzielne pisemne rozwiązanie

zadania, problemu, odpowiedzi na pytania, opisu itp. podczas zajęć;

7. praca długoterminowa – rozumiana jako samodzielne rozwiązywanie problemu podanego przez nauczyciela,

na wykonanie tej pracy uczeń ma wyraźnie określony czas np. 2 tygodnie, miesiąc itp.;

Informacje szczegółowe:

a) mają jednoznacznie określony przez nauczyciela termin wykonania (minimum 2 tygodnie);

b) oceniając prace długoterminowe nauczyciel bierze pod uwagę:

- zrozumienie problemu,

- zaplanowanie rozwiązania,

- oryginalność rozwiązania,

- realizację rozwiązania,

- zastosowanie posiadanej wiedzy przedmiotowej,

- sposób prezentacji rozwiązania.

8. praca pisemna wykonana w domu – rozumiana jako praca pisemna lub ustna zadana

przez nauczyciela do samodzielnego wykonania w domu;

9. aktywność na zajęciach edukacyjnych – rozumiana jako czynne uczestniczenie ucznia

w rozwiązywaniu problemu, tematu itp. podczas zajęć;

a) oceniana jest znakiem +; trzy uzyskane + pozwalają na dokonanie wpisu oceny bardzo dobry do dziennika;

b) za słabe, złe wywiązywanie się z zadań w grupie, braki uczeń może otrzymać znak -; trzy znaki – równe jest ocenie niedostatecznej.

10. zeszyt przedmiotowy, zeszyt dodatkowy, zeszyt ćwiczeń – rozumiane jako zeszyty, w których uczniowie systematycznie prowadzą notatki,

zapisy z lekcji oraz odrabiają prace domowe. Uczeń ma obowiązek prowadzenia notatek w zeszycie, co najmniej 120-kartkowym, w formacie B5 w linie z marginesem oraz prowadzenia zeszytu do ćwiczeń w pisaniu.

Informacje szczegółowe:

a) uczeń nieobecny przez dłuższy czas ma obowiązek uzupełnienia zeszytów w terminie

1 tygodnia od dnia powrotu do szkoły.

b) sprawdzane są przynajmniej 2 razy w semestrze;

c) ocenianiu podlega:

- zawartość merytoryczna
- prawidłowość zapisu
- czytelność, estetyka całości
- systematyczność
- przejrzystość

11. sprawdziany próbne klasy VI lub V – rozumiane jako przeprowadzone na próbę prace

sprawdzające poziom opanowania wiedzy i umiejętności określonych w standardach wymagań edukacyjnych.

Informacje szczegółowe:

- odbywa się w klasie VI i V według ustalonego w danym roku harmonogramu;
- forma i czas trwania sprawdzianu są zgodne z ustaleniami OKE;
- liczba uzyskanych punktów z zadań polonistycznych przeliczana jest na ocenę szkolną i wpisywana w dzienniku lekcyjnym;

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA OCENIANIA FORM WYPOWIEDZI PISEMNYCH:

- Każda praca powinna być opatrzona recenzją wyjaśniającą ocenę, podkreślającą zalet pracy informującą, które elementy należy poprawić
- Każda forma wypowiedzi jest oceniana według kryteriów.
- Prace nieczytelne i o bardzo niskim poziomie estetyki nie będą oceniane.

KLASYFIKACJA I OZNACZENIA BŁĘDÓW W PRACACH PISEMNYCH:

rzeczowe (rz.), logiczne (log.), ortograficzne (ort./o), interpunkcyjne (int./i), słownikowe-wyrazowe (jęz./j), frazeologiczne (jęz./j), fleksyjne (jęz./j), słowotwórcze (jęz./j), składniowe (jęz./j), stylistyczne (jęz./j)

NIEPRZYGOTOWANIA

- Uczeń ma prawo do dwukrotnego w semestrze nieprzygotowania się do lekcji bez podania przyczyny. Przywilej ten nie obejmuje zadań długoterminowych, na których wykonanie uczeń miał tydzień lub więcej czasu.
- Jeżeli brak pracy lub nieprzygotowanie ustne wystąpiły z ważnych obiektywnych powodów, nauczyciel może odstąpić od konsekwencji na pisemną prośbę rodzica / opiekuna.
- Uczeń po nieobecności trwającej minimum 5 dni (roboczych) ma prawo do kilkudniowego (zależne od długości absencji) okresu na nadrobienie zaległości.

§3. SKALA OCEN I POZIOMY WYMAGAŃ

OCENY uzyskane przez uczniów w ciągu roku szkolnego wyrażone są tradycyjną oceną szkolną: 1 – niedostateczny, 2 – dopuszczający, 3 – dostateczny 4 – dobry, 5 – bardzo dobry, 6 – celujący

Taksonomia ocen uwzględnia następujące poziomy wymagań:

KONIECZNE	PODSTAWOWE	ROZSZERZAJĄCE	DOPEŁNIAJĄCE
Niezbędne w uczeniu się j. polskiego; proste, uniwersalne umiejętności potrzebne w życiu	Najważniejsze w uczeniu się j. polskiego; łatwe dla ucznia, nawet mało zdolnego; powtarzające się w programie nauczania, dające się wykorzystywać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych; określone programem nauczania na poziomie nie przekraczającym wymagań w podstawie programowej	Istotne w strukturze przedmiotu j. polski; przydatne, ale nie niezbędne w opanowaniu przedmiotu; użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej rzeczywistości	Wymagające korzystania z różnych źródeł; umożliwiające rozwiązywanie problemów; pozwalające zastosować wiedzę do rozwiązywania zadań trudnych i problemów w nowych sytuacjach

Na ocenę celującą poziom wymagań określono jako **WYKRACZAJĄCY**.

§4. KRYTERIA OCENIANIA I PRACY DZIECI Z DYSFUNKCJAMI

Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów

z dysleksją oraz o inteligencji niższej niż przeciętna w zakresie treści i formy nauczania.

Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno- pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się.

KRYTERIA OCENIANIA I PRACY DZIECI Z DYSLEKSJĄ ROZWOJOWĄ

„Dysleksja rozwojowa czyli specyficzne trudności w nauce czytania i pisania - zaburzenie manifestujące się trudnościami w nauce czytania i pisania, mimo stosowania standardowych metod nauczania, inteligencji na poziomie przeciętnym i sprzyjających warunków społeczno-kulturowych. Jest spowodowana zaburzeniami podstawowych funkcji poznawczych, co często uwarunkowane jest konstytucjonalnie”
Wikipedia/

By precyzyjniej wskazać trudności występujące u dziecka używamy trzech określeń:

1. dysleksja - trudności w opanowaniu umiejętności czytania
2. dysgrafia – to zaburzenia dotyczące techniki pisania
3. dysortografią – to trudności w opanowaniu poprawnej pisowni

Dysfunkcje te nie zwalniają ucznia z obowiązku opanowania materiału przewidzianego podstawą programową.

Uzyskanie opinii z PPP nie zwalnia dziecka z posiadania jak najszerszego zakresu wiedzy i umiejętności, powinno raczej zachęcać do analizowania zdobytych już wiadomości, a także do systematyczności w utrwalaniu wiedzy.

Uczeń dyslektyczny podlega w większości tym samym kryteriom i formom oceniania, co pozostali uczniowie.

1. Uczeń posługuje się wszystkimi formami wypowiedzi pisemnej poznaczonymi w danej klasie, przy czym o ocenie decyduje treść i zawartość merytoryczna, a nie sposób zapisu i poprawność ortograficzna.
2. Sprawdziany i kartkówki oceniane są na podstawie poziomu opanowanej wiedzy, stylu i poprawności językowej z pominięciem poprawności ortograficznej.
3. Na lekcji nie jest sprawdzana technika głośnego czytania tekstów nowych.
4. Uczeń uczestniczy w klasowych dyktandach i ćwiczeniach sprawdzających poziom opanowania zasad ortograficznych, jednakże błędy zaznaczone przez nauczyciela stanowią podstawę do dalszych ćwiczeń; niezadowolająca ucznia ocena nie jest wpisywana do dziennika.

Formy sprawdzenia i oceniania postępów w zakresie ortografii to:

- dyktanda z komentarzem,
- sprawdziany z okienkiem ortograficznym,
- inne ćwiczenia ortograficzne.

Zakres sprawdzianu ortograficznego powinien obejmować jeden rodzaj trudności ortograficznej.

5. Podczas pisania wypracowań, sprawdzianów, kartkówek wydłuża się czas pracy ucznia.
6. Uczeń wykonuje wszystkie zadania domowe, systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy i dodatkowy zeszyt do ćwiczeń w pisaniu.

Zobowiązany jest do systematycznej poprawy popełnianych przez siebie błędów zgodnie ze wskazówkami nauczyciela (ustnymi lub pisemnymi) zawsze korzystając ze *Słownika ortograficznego*.

7. Jeżeli zdarzy się, że praca ucznia jest nieczytelna, nauczyciel ocenia ją po odczytaniu jej przez autora.

8. Na równych prawach ocenia się brudnopis i czystopis pracy pisemnej powstałej w klasie.
9. Uczeń może zapisywać treści drukowanymi literami (w klasie), w domu natomiast przy użyciu komputera / po uzgodnieniu z nauczycielem /.
10. Uczeń może zapoznawać się z wersją audio lektury (tzw. książka mówiona).
11. Nie ocenia się estetyki zeszytu. Przy ocenie zeszytu przedmiotowego, brane są pod uwagę kompletne i poprawne pod względem merytorycznym notatki.
12. Uczniowie o osłabionej pamięci słuchowej mają możliwość wydłużenia terminu pamięciowego opanowania wiersza lub fragmentu prozy (wg uznania nauczyciela).
- 13. Największe znaczenie dla oceny końcowej ucznia z przedmiotu mają: wysiłek ucznia, jego starania i motywacja oraz stopień zainteresowania przedmiotem, obowiązkowość i poziom wypowiedzi ustnych.**
14. Uczeń dyslektyczny wraz z rodzicem powinni systematycznie i rzetelnie pracować w porozumieniu z nauczycielem w kierunku pokonywania trudności szkolnych.

KRYTERIA OCENIANIA I PRACY DZIECI ZE SPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ NIŻSZĄ OD PRZECIĘTNEJ

1. W przypadku tych dzieci konieczne jest dostosowanie zarówno w zakresie formy, jak i treści wymagań.

Pamiętać jednak należy, że obniżenie kryteriów jakościowych nie może zejść poniżej podstawy programowej.

Uzyskanie opinii z PPP nie zwalnia dziecka z posiadania jak najszerszego zakresu wiedzy i umiejętności, powinno raczej zachęcać do analizowania zdobytych już wiadomości, a także do systematyczności w utrwalaniu wiedzy.

2. Wymagania mogą obejmować między innymi:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie
- podawanie poleceń w prostszej formie
- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć
- częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych
- wolniejsze tempo pracy
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia
- odrębne instruowanie dzieci
- podczas pisania wypracowań, sprawdzianów, kartkówki wydłużanie czasu pracy ucznia.

3. Uczeń wykonuje wszystkie zadania domowe, systematycznie prowadzi zeszyt i dodatkowy zeszyt do ćwiczeń w pisaniu.

Zobowiązany jest do systematycznej poprawy popełnianych przez siebie błędów zgodnie ze wskazówkami nauczyciela (ustnymi lub pisemnymi).

4. Największe znaczenie dla oceny końcowej ucznia z przedmiotu mają: wysiłek ucznia, jego starania i motywacja oraz stopień zainteresowania przedmiotem, obowiązkowość i poziom wypowiedzi ustnych.

5. Uczeń, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, wraz z rodzicem powinien systematycznie i rzetelnie pracować w porozumieniu z nauczycielem w kierunku pokonywania trudności szkolnych.

§5. WARUNKI I TRYB WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ:

- 1) Jeśli uczeń nie zgadza się z oceną semestralną / roczną proponowaną przez nauczyciela, może ją poprawić o jeden stopień.
- 2) Uczeń ma obowiązek poinformować nauczyciela o chęci poprawy oceny najpóźniej trzy dni od momentu przekazania informacji o przewidywanej ocenie.
- 3) Uczeń może poprawić ocenę jeśli przez cały rok szkolny:
 - systematycznie przygotowuje się do lekcji

- bierze aktywny udział w lekcjach
- poprawnie wypowiada się w piśmie i w mowie
- starannie i systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy
- prace kontrolne pisze na oceny pozytywne
- wykazuje zainteresowanie przedmiotem przygotowuje się solidnie do zajęć

4) Warunki szczegółowe:

a) uczeń poprawiający ocenę nie może mieć więcej niż dwu niezaliczonych sprawdzianów lub prac klasowych (z usprawiedliwionych przyczyn), musi przedstawić nauczycielowi uzupełnione i poprawione wszystkie zadania domowe i ćwiczenia ortograficzne,

b) uczeń poprawiający ocenę na bardzo dobry nie może mieć ocen niedostatecznych za pracę na lekcji, nie może mieć ocen niedostatecznych za brak zadań domowych, może mieć najwyżej dwie oceny za testy, sprawdziany i prace klasowe niższe niż dobry,

c) uczeń poprawiający ocenę na dobry nie może mieć ocen niedostatecznych za pracę na lekcji, nie może mieć więcej niż dwu ocen niedostatecznych za brak zadania domowego, może mieć najwyżej dwie oceny za testy, sprawdziany i prace klasowe niższe niż dostateczny,

d) uczeń poprawiający ocenę na dostateczny może mieć najwyżej jedną ocenę niedostateczną za pracę na lekcji i najwyżej dwie oceny niedostateczne za brak zadania domowego oraz nie więcej niż dwie oceny niedostateczne za testy, sprawdziany i prace klasowe.

5) Sposób uzyskania oceny rocznej wyższej niż przewidywana: uczeń w terminie wyznaczonym poza lekcjami przystępuje do sprawdzianu złożonego z części pisemnej i ustnej. Sprawdzian obejmuje umiejętności i wiedzę z zakresu całego roku i oceny, o którą uczeń się ubiega. Uczeń otrzymuje ocenę wyższą, jeśli uzyska ze sprawdzianu 80% p.

6) Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny na egzaminie poprawkowym jest uzyskanie 75% punktów w części pisemnej i 50% w części ustnej.

§6. OCENIANIE PRAC PISEMNYCH

OCENIANIE PRAC PISEMNYCH W KLASACH IV - VI

Prace pisemne Ocena	Zrozumienie tematu, rozwinięcie	Treść	Logiczne wnioskowanie	Kompozycja, forma	Język, styl, Ortografia	Staranność
6 cel	Oryginalność ujęcia, pełne, głębokie zrozumienie, wyczerpanie tematu	Bogata, wykraczająca poza program nauczania danej klasy	Samodzielność wnioskowania, logika	Przejrzysta kompozycja, zachowanie pełnej formy	Bogactwo języka, poprawność językowa, stylistyczna, ortograficzna	Stosowanie akapitów, staranność zapisu
5 bdb	Właściwe rozwinięcie, wyczerpanie tematu	Bogata, bez błędów rzeczowych	Samodzielność sądów, logika	Przejrzysta kompozycja, spójny tekst	Bogate słownictwo, poprawna składnia, sporadyczne usterki stylistyczne, poprawność ortograficzna	Stosowanie akapitów, staranność zapisu
4 db	Właściwe zrozumienie częściowe wyczerpanie tematu	Bez rażących błędów rzeczowych	Logika wniosków z dążeniem do samodzielności	Układ logiczny i jasny, trójdzielność wypowiedzi	Poprawność języka, nieliczne usterki stylistyczne, 2 – 3 błędy ortograficzne, nieliczne interpunkcyjne	Trójdzielność zapisu i staranność
3 dst	Częściowe zrozumienie, temat niewyczerpany	Błędy rzeczowe nie wpływają na ujęcie tematu	Odtwarzanie faktów, bez samodzielnych sądów	Zakłócona spójność, przypadkowa kompozycja, ale dość jasna	Ubogie słownictwo, błędy składniowe, stylistyczne, 3 – 4 błędy ortograficzne, liczne interpunkcyjne	Niezbyt staranny zapis, skreślenia

2 dp	Słabe zrozumienie , fragmentaryczne rozwinięcie	Błędy rzeczowe, słabe ujęcie tematu	Częściowe odtwarzanie faktów	Zaburzenie kompozycji	Ubogie słownictwo, liczne błędy stylistyczne, składniowe, ortograficzne, interpunkcyjne	Mała staranność
1 ndst	Praca nie na temat	Błędy rzeczowe wpływają na treść	Brak umiejętności wypowiedzania sądów	Chaotyczna konstrukcja	Słaba forma językowa, stylistyczna i ortograficzna	

§7. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA – JĘZYK POLSKI klasa IV

	celujący / bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający	niedostateczny	sposób oceniania
KL. IV						
Mówienie	Uczeń udziela dokładnych, logicznych odpowiedzi, mówi głośno, wyrażnie, zdecydowanie, buduje wypowiedzenia pojedyncze i złożone, oznajmujące, pytające i rozkazujące, mówi z odpowiednią intonacją, mimiką, dobiera odpowiednie słownictwo, bierze udział w rozmowie, uzasadnia swoje zdanie, właściwie interpretuje teksty	Chętnie się wypowiada , włącza się do rozmowy, mówi wyrażnie, zrozumiale, popełnia małe błędy	Wypowiada się na temat, niezbyt pewnie i głośno, zasób słownictwa wystarczający, występują powtórzenia, język potoczny	Wypowiedź mało staranna, uboga słownikowo i treściowo, często jednowyrazowa	Brak aktywności słownej na określony temat	Słuchanie wypowiedzi, poprawianie i ocenianie, 1 raz w semestrze
Wygłaszanie tekstów z pamięci	Bez błędne wygłaszanie pamięci wiersza lub fragmentu prozy, uwytłaczanie sensu wygłaszanego tekstu, poprawne artykułowanie głosek, odpowiednie tempo i rytm, trafny akcent logiczny, udział w konkursach recytatorskich	Dobre opanowanie tekstu, możliwe drobne pomyłki, poprawna dykcja, prawidłowa interpretacja	Pomyłki w tekście i braki, na ogół poprawna artykulacja, intonacja i tempo	Poważniejsze braki w opanowaniu pamięciowym tekstu, niewyraźne wygłaszanie, bez akcentów logicznych	Brak opanowania tekstu, niedbała artykulacja oraz dykcja	Recytacja wiersza lub fragmentu prozy 1 – 2 w semestrze
Słuchanie	Skupienie i właściwe odczytanie intencji mówiącego, słuchanie selektywne (odróżnianie treści istotnych od błażych), koncentracja na coraz dłuższej wypowiedzi , zrozumienie , określenie tematu wysłuchanej wypowiedzi, przestrzeganie zasad kulturalnej rozmowy, uczeń potrafi ocenić recytację kolegi	Uważne śledzenie toku rozmowy, czytanie tekstu, uczeń potrafi zapytać o elementy niezrozumiałe, ma świadomość trudnych fragmentów	Zainteresowanie fragmentaryczne, brak dłuższego skupienia	Trudności w skupieniu i logicznym myśleniu, uczeń nie zawsze rozumie polecenia	Brak zainteresowania przekazywanymi informacjami	Obserwowanie uczniów, zadawanie pytań , ocenianie stopnia zrozumienia tekstu 1 ocena w semestrze
Estetyka pisma	Uczeń pisze czytelnie i starannie, dba kształt liter, ich łączenie, odległość między wyrazami, stosuje marginesy, akapity, właściwe rozmieszczenie tekstu, brak skreśleń	Pismo staranne, czytelne	Pismo czytelne, choć mniej staranne, nieliczne poprawki i skreślenia	Pismo niekształtne, mało czytelne, liczne skreślenia, brak akapitów	Pismo nieczytelne, niestaranne, nieregularne, luki, złe wykorzystanie miejsca na	Uwzględnianie estetyki pisma przy ocenie wypracowań i zeszyt

					stronie		
Czytanie	Uczeń czyta głośno , wyraźnie, płynnie, z uwzględnieniem znaków przestankowych, akcentów logicznych, właściwego tempa; bardzo dobrze zna lektury, ma szersze zainteresowania czytelnicze, bierze udział w konkursach czytelniczych	Tempo czytania dobre, drobne potknięcia, uchybienia w dykcji; zna lektury	Wolne tempo, bez dłuższych przerw, właściwe przestankowanie; częściowa znajomość lektur	Dopuszczalne sylabizowanie, płynne czytanie tekstów zadanych; słaba znajomość lektur	Wyraźne sylabizowanie, częste pomyłki, przekręcanie wyrazów, gubienie sensu czytanego tekstu	Czytanie tekstów lit., poleceń, testy na rozumienie, pytania sprawdzające zrozumienie	
Wypowiedzi	Uczeń samodzielnie buduje i rozpoznaje w tekście wypowiedzi oznajmujące, pytające, rozkazujące, tworzy wypowiedzenia nierozwinięte i rozwinięte, rozpoznaje podmiot i orzeczenie oraz ich grupy; rozróżnia wyrazy określające i określające; odróżnia wypowiedzenia pojedyncze i złożone,	Buduje i rozpoznaje wypowiedzenia o różnym celu; rozpoznaje podmiot i orzeczenie, ich grupy; wyrazy nadrzędne i podrzędne,	Buduje wypowiedzenia pojedyncze i złożone o różnym celu; potrafi rozwinąć wypowiedzenie pojedyncze; wskazuje wyraz nadrzędny i podrzędny	Buduje wypowiedzenia, nie zawsze wyznacza ich granice; nie zawsze prawidłowo wskazuje podmiot i orzeczenie(pomoc nauczyciela),	Ma duże problemy ze składnią zdania; niekiedy rozpoznaje podmiot i orzeczenie; nie odróżnia wypowiedzeń pojedynczych od złożonych,	Wykonanie ćwiczeń, odpowiedzi ustne, kartkówki, sprawdziany	
Wypowiedzi pisemne	Uczeń potrafi zamykać myśl w obrębie zdania, wyznaczać jego granice, tworzyć poprawne związki wyrazowe, budować zdania pojedyncze oznajmujące, pytające, rozkazujące, wykrzyknikowe; redagować spójne wypowiedzi wielozdaniowe; redagować i poprawnie zapisać dialog, przekształcić go w mowę ciągłą; utworzyć plan ramowy tekstu lit. ;redagować opowiadanie na podstawie planu wydarzeń; stosować wybrany czas narracji, zachować chronologię i logiczny tok wydarzeń; stosować słownictwo określające następstwo czasowe, tworzyć opis przedmiotu, postaci, krajobrazu, zredagować list, zaadresować kopertę, osiągać obrazowość i plastyczność wypowiedzi, stosować synonimy, tworzyć poprawne związki wyrazowe, osiągać spójność pracy;		Umiejętności w zasadzie jak na ocenę bdb; treść pracy nie w pełni zgodna z tematem, praca odtwórcza, mało oryginalna; drobne potknięcia stylistyczne, składniowe, gramatyczne; do 2 podstawowych błędów ortograficznych	Temat wyczerpany tylko częściowo, usterki w kompozycji, niezbyt bogate słownictwo, błędy stylistyczne, frazeologiczne , 3- 4 składniowe, do 4 błędów ortograf, do 6 błędów interp.	Mała zgodność z tematem, brak spójności, powierzchowne ujęcie tematu, chaos w układzie treści, ubogie słownictwo, liczne błędy styl., składnia, gramatyka, interpunkcja do 7 bł., ortografia	Brak zgodności z tematem, chaos nielogiczność, brak spójności. Bardzo liczne błędy gram., składniowe, liczne błędy interpunkcyjne , powyżej 7 błędów ortog.	Sprawdzanie prac pisemnych, zeszytów, testów, dyktand; konkursy ortograficzne
	Oryginalna kompozycja, styl jasny, potoczny, bogate słownictwo	Graficzna strona pracy bez zastrzeżeń, dopuszczalny 1 błąd ortograficzny					
Fonetyka	Uczeń zna alfabet, nazywa litery, samodzielnie rozróżnia głoskę i literę; samogłoski i spółgłoski; poprawnie dzieli wyraz na sylaby; dostrzega różnicę w mowie i piśmie w wygłosie; rozróżnia spółgłoski twarde i miękkie; potrafi określić liczbę liter i głosek w wyrazie, biegle układa wyrazy w kolejności alfabetycznej	Zna alfabet, nazywa litery; odróżnia głoski i litery, samogłoski i spółgłoski, rozróżnia głoski i litery, poprawnie przenosi wyrazy, poprawnie zapisuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w wygłosie, poprawnie układa wyrazy w kolejności alfab.	Zna alfabet, nazywa samogłoski, określa liczbę liter w wyrazie, myli się co do liczby głosek, dzieli wyrazy na sylaby, na ogół poprawnie ustala kolejność ortograficzną	Zna alfabet, zna samogłoski, dzieli wyrazy na sylaby, nieliczne błędy w układaniu wyrazów w kolejności alfabetycznej	Nie zauważa różnicy między głoską a literą, nie potrafi poprawnie dzielić wyrazu na sylaby, ma duże kłopoty w układaniu wyrazów w kolejności alfabetycznej	j. w.	

Czasowniki	Samodzielnie rozpoznaje czasowniki, określa i tworzy osoby i liczby czasownika, używa poprawnych form; rozróżnia formy osobowe i nieosobowe; tworzy formy czasów (teraźniejszego, przeszłego i przyszłego; tworzy i rozpoznaje formy rodzaju,	Rozpoznaje czasowniki i ich formy; tworzy formę osoby, liczby, czasu i rodzaju,	Nie zawsze rozpoznaje czasowniki i ich formy,	Uczeń odróżnia części mowy na konkretach, określa ich formy z pomocą nauczyciela	Nie odróżnia części mowy, nie kojarzy pojęć,	j. w.
Rzeczowniki	Samodzielnie wskazuje rzeczowniki w tekście; odróżnia rzeczowniki nazywające osoby, rzeczy, rośliny, zwierzęta, zjawiska; odróżnia rzeczowniki własne i pospolite, określa formę, liczbę i rodzaj rzeczownika, tworzy rzeczowniki o znaczeniu przeciwnym,	Rozpoznaje rzeczowniki, określa ich formy ; dopuszczalna pomyłka przy rzeczownikach abstrakcyjnych,	Dopuszczalne pomyłki przy określaniu form rzeczownika,	j. w.	j. w.	j. w.
Przymiotniki	Samodzielnie potrafi określić rzeczownik przymiotnikiem; dostosować formę przymiotnika do rzeczownika; tworzyć przymiotniki o znaczeniu przeciwnym,	Rozpoznaje przymiotniki, używa poprawnych form,	Dopuszczalne pomyłki,	j. w.	j. w.	j.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA – JĘZYK POLSKI klasa VI

KL.VI	Celujący/ Bardzo dobry	Dobry	Dostateczny	Dopuszczający	Niedostateczny	Sposób oceniania
Czytanie	Uczeń czyta dla przyjemności różne teksty, także spoza kanonu lektur; opiniuje je samodzielnie; określa świat przedstawiony, narratora; cytuje odpowiednie fragmenty potrzebne do argumentacji; w głośnym czytaniu właściwa intonacja, siła, barwa i tempo,	Wykazuje się znajomością tekstów i lektur, wskazuje fragmenty ważne dla poruszanych problemów; dobre tempo czytania, uchybienia dykcji,	Z trudem czyta lektury, słabo orientuje się w świecie przedstawionym; zna pobieżnie tekst ; wolne tempo czytania ,właściwe przestankowanie,	Niechętnie czyta zadane teksty, słabe rozumienie (lektury poznaje poprzez film, streszczenie); sylabizuje, płynnie czyta zadane teksty,	Nie czyta zadanych tekstów, ogranicza się do tekstów lekcyjnych, z trudem je rozumie; robi długie przerwy w czytaniu, gubi logiczny tok,	Słuchanie, pytania sprawdzające zrozumienie tekstu.
Pisanie	Odróżnia specyfikę tekstu pisanego od tekstu mówionego, dba o kompozycję, przestrzega form odpowiednio do treści; samodzielnie potrafi wprowadzić odpowiednie cytaty z różnych źródeł dla uzasadnienia własnych sądów; bogactwo słownictwa; pisze poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym; pisze starannie, estetycznie, właściwie stosuje akapity,	Rozumie sens tematu, posługuje się właściwą formą wypracowania, dozwolone są uchybienia w zgodności z tematem; popełnia błędy ortograficzne (2 podstawowe lub 4 drugorzędne), pismo wyraźne,	Słabe rozwinięcie tematu, błędy w kompozycji pracy, posługuje się prostymi formami, brak akapitów; pismo niezbyt staranne, skreślenia; błędy ortograficzne (do 4podstawowych lub 8 drugorzędnych)	Nie zawsze pisze na temat; posługuje się prostym językiem mówionym; ma problemy z kompozycją pracy; niestaranne pismo, liczne błędy ortograficzne (do 10 podstawowych lub do20 drugorzędnych),	Brak świadomości formy, treści i kompozycji wypowiedzi; liczne błędy językowe, brak spójności wypowiedzi ; błędy ortograficzne (powyżej 10 podstawowych), niekształtne, nieczytelne pismo,	Sprawdzanie prac pisemnych, notatek.

Mówienie	Logiczny tok myślenia w wypowiedziach, podejmuje polemikę, chętnie prezentuje efekty swojej pracy; korzysta z różnych źródeł; właściwie interpretuje teksty; posługuje się poprawną polszczyzną,	Przekazuje relacje z komentarzem, nawiązuje kulturalny kontakt z innymi,	Uczestniczy w rozmowie na łatwe tematy; buduje wypowiedź kilkuzdaniową, pojawia się język potoczny,	Wypowiada się niechętnie, na tematy dotyczące otoczenia; ubogie słownictwo; buduje krótkie zdania ,	Nie odpowiada na pytania, z trudem buduje zdanie,	Śluchanie, poprawianie błędów językowych.
Odbiór tekstów, słuchanie	Koncentruje uwagę na cudzej wypowiedzi, rozpoznaje intencję mówiącego z intonacji głosu, samodzielnie określa tematykę słyszanego tekstu, podaje szczegóły treści,	Uważnie słucha poleceń, informacji, orientuje się w treści,	Ślucha nie zawsze uważnie, wymaga dodatkowych wyjaśnień,	Nie słucha z uwagą, wymaga szczegółowych objaśnień i informacji,	Nie wykazuje zainteresowania tym, co się mówi na lekcji, nie rozumie poleceń,	Obserwacja, pytania kontrolujące skupienie uwagi.
Odmiana i budowa wyrazów	Swobodnie korzysta z wiedzy przy poszerzaniu wiadomości o częściach mowy, bez trudu rozpoznaje części mowy i ich formy; wykorzystuje właściwie słowniki,	Nazywa i odróżnia części mowy, określa regularne formy, stosuje je poprawnie,	Zna nazwy części mowy, myli się w ich wskazywaniu i określaniu form,	Nazywa najprostsze przykłady części mowy, ma problemy z ich odmianą,	Nie potrafi określić poznanych części mowy,	Ćwiczenia, sprawdziany.
Składnia	Samodzielnie odróżnia i nazywa rodzaje wypowiedzi; potrafi określić budowę zdania pojedynczego i złożonego; właściwie stosuje znaki interpunkcyjne,	Niepewnie rozpoznaje trudniejsze przykłady zdań; błędy interpunkcyjne	Zna nazwy wypowiedzi, lecz popełnia błędy w ich określaniu i odróżnianiu,	Nie rozpoznaje rodzajów zdań, choć wymienia ich nazwy,	Nie potrafi wymienić poznanych typów zdań,	Ćwiczenia na lekcji, zadania domowe, sprawdziany.
Estetyka pisma	Uczeń pisze czytelnie i starannie, dba kształt liter, ich łączenie, odległość między wyrazami, stosuje marginesy, akapity, właściwe rozmieszczenie tekstu, brak skreśleń	Pismo staranne, czytelne	Pismo czytelne, choć mniej staranne, nieliczne poprawki i skreślenia	Pismo niekształtne, mało czytelne, liczne skreślenia, brak akapitów	Pismo nieczytelne, niestaranne, nieregularne, luki, złe wykorzystanie miejsca na stronie	Uwzględnianie estetyki pisma przy ocenie wypracowań i zeszyt
Wygłaszanie tekstów z pamięci	Bezбłędne wygłaszanie pamięci wiersza lub fragmentu prozy, uwytłumaczenie sensu wygłaszanego tekstu, poprawne artykułowanie głosek, odpowiednie tempo i rytm, trafny akcent logiczny, udział w konkursach recytatorskich	Dobre opanowanie tekstu, możliwe drobne pomyłki, poprawna dykcja, prawidłowa interpretacja	Pomyłki w tekście i braki, na ogół poprawna artykulacja, intonacja i tempo	Poważniejsze braki w opanowaniu pamięciowym tekstu, niewyraźne wygłaszanie, bez akcentów logicznych	Brak opanowania tekstu, niedbala artykulacja oraz dykcja	Recytacja wiersza lub fragmentu prozy 1 – 2 w semestrze

Ocenianie testów literacko-gramatycznych

Procenty	Stopnie
0-41%	1
42-56%	2
66-80%	3
81-90%	4
91-100%	5
powyżej 100%	6

§8. UWAGI KOŃCOWE

1. Nauczyciel zaznajamia uczniów z PSO na początku roku szkolnego oraz na bieżąco udostępnia ten dokument uczniom i rodzicom w pracowni języka polskiego, jest on również dostępny na stronie internetowej szkoły.
2. Roczna ocena klasyfikacyjna obejmuje osiągnięcia uczniów w I i II semestrze (z naciskiem na semestr II).
3. Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią matematyczną ocen cząstkowych.

4. Uczeń ma prawo przeanalizować ocenę otrzymaną z pracy pisemnej w dniu, w którym zostaje poinformowany o wynikach.
5. Nauczyciel ma obowiązek, na prośbę ucznia lub rodzica /prawnego opiekuna, uzasadnić wystawioną ocenę.
6. Rodzice są zobowiązani podpisać każdą ocenę ucznia wpisaną do zeszytu.
7. Brak odpowiednich materiałów potrzebnych na lekcję traktowany jest jako nieprzygotowanie do lekcji.
8. Wszelkie plagiaty karane są oceną niedostateczną.
9. Forma i sposób informowania o postępach i zagrożeniach uczniów jest zgodna z WSO.
10. Roczna ocena niedostateczna może być poprawiana zgodnie z WSO.
11. Nauczyciel w dniu rozdawania sprawdzonych prac podaje do wiadomości uczniów skalę punktową, według której oceniany był sprawdzian (praca klasowa, wypracowanie itp.).
12. Uczniowie nie mogą w zeszytach przedmiotowych i na sprawdzianach pisać flamastrami i czerwonym długopisem (zastrzeżonym dla nauczyciela) oraz na sprawdzianach używać korektorów.
13. Niezgłoszenie nauczycielowi na początku lekcji braku pracy domowej, zeszytu, itp. upoważnia nauczyciela do wystawienia oceny niedostatecznej.
14. Nie ocenia się ucznia do 3 dni po dłuższej, trwającej co najmniej dwa tygodnie, usprawiedliwionej nieobecności w szkole.
15. Uczeń ma obowiązek prowadzenia notatek z lekcji w zeszycie, co najmniej 120-kartkowym, w linie z marginesem w formacie B5 oraz posiadania na zajęciach podręczników/ lektur lub innych niezbędnych materiałów.

Uczeń zawsze może zwrócić się do nauczyciela o pomoc i wsparcie. 🙌